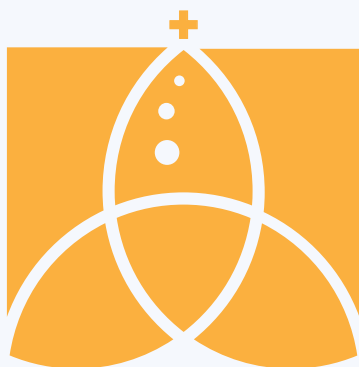

refleks

Menighetsblad for Søreide kirke 6-12. Årgang 41
Med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

God advent og

God jul

På pilgrimsferd til Røldal

En ni dager lang vandring fra Seljord til Røldal er både et natur-eventyr og en åndelig reise. Les Ingrid Nets-
hus' beretning på side 4

Jubileumskvederen

Bjørn Sigurd Glorvigen fra Dovre er årets gjestesanger når Draumkvedet 6. januar oppføres i Fantoft stavkirke for 15. gang. Side 11

Jul for de som må jobbe

I Nordsjøen er det ikke juleferie - og tusenvis av offshore-arbidere er på jobb som vanlig. Dette er dermed travle dager også for nordsjøprest Annstein Lothe. Side 14-15

En rik tjeneste

Det er lett å sette seg ned og klage over alt som er slitsomt med å være prest.

AV SINDRE SKEIE

Men det er faktisk like lett å nevne noe av alt det jeg ville savne, dersom jeg en dag ikke lenger skulle være i dette yrket. Blant annet ville jeg savne:

- Lyden av forventningsfulle barn fra menighetsbarnehagen, når de står utenfor kirkedøra og venter på å komme inn til andakt fredag morgen.

- Å stoppe opp og snakke en liten stund med en tidligere konfirmand når vi treffes på butikken.

- Å ta det rolig hjemme med barna om morgenen fordi det ikke haster med å komme på kontoret.

- Sene lørdagskvelder, når jeg plutselig kjenner at NÅ, nå er prekenen ferdig, og jeg har noe viktig på hjertet, og jeg brenner etter å få sagt det, og jeg gleder meg til gudstjenesten neste dag.

- Lange lunsjer med altfor mye kaffe.

- Å kunne sette av tid til folk som av en eller annen grunn trenger en ekstra prat.

- Fellesskapet og samtalene med andre prester og kirkelige ansatte, enten det er på det ukentlige prestemøtet i prostiet, på studietur til Berlin, under KRIKs fjellkurs på Geilo, eller i forbindelse med kirkelige handlinger.

- De gangene jeg har fått være til hjelp for mennesker som har mistet en som stod dem nær.

- Å få stå ved nattverdbordet og dele ut brødet til mennesker i alle aldre og på alle funksjonsnivåer.

- Å vite at noen ber for meg og for de andre som jobber her i denne kirken.

- Når noen du egentlig ikke kjenner så godt, plutselig sier: Vi er glade for at du er presten vår.

- Øyeblikket da du plutselig skjønner at du fikk være med på å gi retning til et ungt menneskes liv.

Og uendelig mye mer.

«Det er en rik tjeneste å være prest,» sa min svigerfar til meg mens jeg fortsatt studerte teologi. Han visste hva han snakket om. Han var prest selv.

Nå lever han ikke lenger. Men den dagen jeg ble ordinert, var han en av dem som la hånden på hodet mitt mens biskopen ba for meg. Og kanskje kan jeg gjøre ære på minnet hans ved å skrive dette – fordi jeg mener det: Det er en rik tjeneste å være prest. ●

Jeg gleder meg!

- Jeg gleder meg til familiekoret, forteller Trine Wivesoll Rogde (bildet) på 3 år, ett av høstens mange nye medlemmer i familiekoret.

AV LARS MARTIN HOL

Hun gleder seg til å synge og leke med de andre barna en gang annenhver uke. På kjøkkenet står Solveig Sjøvind Eriksen. Hun er bestemor til Emma, som er med i familiekoret. Solveig gjør i stand kveldsmat hver gang det er familiekor.

- Det er et kjekt sted for barna. Et sted hvor de kan bli kjent med andre barn. Et sted hvor de kan leke og ha det moro, forteller Solveig.

Koret starter samlingen i kirkerommet. Der blir nye ønsket velkommen, før man stiller opp på korkrakkene og

synger. Videre går turen til menighets-salen hvor barna får leke en stund før kveldsmaten er klar til servering.

- Et slikt opplegg trenger noen entusiaster, forteller Solveig og smiler. - Barna er høyt og lavt og det kan fort virke litt kaotisk for en utenforstående. Vi har slike entusiaster.

For tiden fungerer Sindre Skeie som dirigent i familiekoret. Han er begeistret over alle de nye medlemmene som har kommet i løpet av høsten og legger til at det er god plass til flere.

Familiekoret har øvelse på tirsdager kl. 1730 til 1930 i Søreide kirke i partallsuker. Far eller mor kommer sammen med et eller flere barn. Programmet for en kveld med familiekoret er sang, lesestund, lek og kveldsmat. Aldergruppen er rundt 3-5 år, med enkelte søsken som både er eldre og yngre. ●

Små og store har stilt opp på korkrakkene og er klare til å synge.

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Refleks utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana, og sendes til alle hjem i menigheten. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller på e-post: soreide.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Staben i menigheten.

Kontaktinformasjon: Se side 16

Sentralredaksjon: Kun henvendelser ang. fellesstoff til

bladet (side 5-12). All annen kontakt: Se side 16.

Redaktør: Magne Fonn Hafskor

tlf. 55 39 04 40 - eyecu@online.no

Produksjon: Dragefjellet - post@dragefjellet.no

tlf. 55 23 25 47 - Filer over 5 mb: jan.hm@frisurf.no

Trykk: Bodoni

Annonser, fellessider (side 5-12):

Knut Sundt Rosenlund - 906 96 474 - costly@online.no

Annonser, lokalsider: Kontakt lokalredaksjonen.

Stoffdeadline neste nummer:

Mandag 21. januar

Utgivelsesdag neste nummer:

Tirsdag 5. februar

Møtekalender/utgivelsesplan:

Se facebook-gruppen «Informasjon menighetsblader Fana prosti»

Julegaver

til alt
folket fra
Søreide kirke

lokalstoff
Søreide menighet:
side 2, 3, 4, 13, 14, 15 og 16

8. desember – Juleverksted!

Små og store lager julegaver sammen! Vi tar litt inngangspenger for å kunne dekke utgifter til materiell. Kafeteria og utlodning. Menighetens 5-åringer er særlig inviterte. Kreative idèer og hjelpende hender forhåndsmeldes menighetskontoret.

9. desember – «Vi synger julen inn»/ lysmesse

Andre søndag i advent kl. 17.

16. desember kl 17 – Julekonsert

Julekonsert med 100 unge sangere og musikere. Fra Bergen kommer Bergen Guttekor og Bergen Pikekor med dirigent Håkon Matti Skrede. Fra Sogndal kommer koret «Røyst» med dirigent Bjørn Gisle Seter. Orkesteret «Ung Symfoni» dirigeres av Kjell Seim. Bergen Guttekor og Bergen Jentekor har blant anna medvirket på produksjoner med BFO og Bergen Nasjonale Opera. «Ung Symfoni» regnes som det fremste orkesteret i Norge som ikke er prosjektorientert. De siste fire årene har orkesteret b.la vært engasjert av Bergen Nasjonale Opera som sommeropera-orkester. Orkesteret har hatt konserter i Brussel, Praha, USA, Russland, Italia og Japan.

24. desember – Juleandakt

Søreide sykehjem kl. 12. Det er alltid hyggelig når beboere og pårørende samles til juleandakt. Prest og organist formidler jule-evangeliet og vi synger mange kjære julesalmer.

24. desember – Julaftensgudstjeneste

kl. 14.30 og 16. Ingrid Berg Riser spiller trompet på den første gudstjenesten, og sangtalentet Astrid Berg og koret Jubilate deltar på den andre gudstjenesten.

25. desember – Julegudstjeneste

kl. 11 der Ingrid Berg Riser også deltar.

Årets juniorkonfirmanter, dvs 5.trinnselever, er særlig inviterte. Familekoret bidrar og Nora og Anne Margrethe Thomassen Hausvik spiller trompet.

Repertoaret på julekonserten er klassiske juleperler, Disney-julesvisker og allsang. Vi tror dette blir en julekonsert som passer både for store og små! Billettpris kr. 150. Gratis for barn under 16 år, honnør og student kr. 50.

6.januar – Juletreff/gudstjeneste

kl. 12. Merk tidspunktet! Enkel gudstjeneste som avrundes med god, gammeldags juletrengang for alle generasjoner. Til kirkekaffen tar vi med restene av julebaksten og deler med hverandre. Overraskelse til barna.

Å gå pilegrim

Tankar etter ei vandring frå Seljord til Røldal

Å reisa på pilegrimsferd har vore vanleg gjennom mange hundre år, men i Norge vart pilegrimane mest borte etter reformasjonen. Presteskapet såg ikkje med blide auge på det dei oppfatta som avgudsdyrking.

TEKST OG FOTO: INGERID NESTHUS

Dei seinare åra har pilegrimsvandringar vorte stadig meir populære også innan den lutherske kyrkja. Røldalskyrkja hadde det undergjerande krusifikset som ein meinte sveitta under messa jonsoknatta. Fekk ein tak i noko av denne sveitten, kunne det lækja alle slag sjukdommar. Det har vore valfartskyrkje her i alle fall frå 1300-talet, tradisjonen heldt seg heilt opp mot 1850. Frå 1600-talet måtte pilegrimane helst koma i løynd på grunn av forbod mot pilegrimsmessene. I våre dagar vert pilegrimar godt mottekne i Røldal, eit pilegrimsenter er no under planlegging.

I sommar var eg på mi fyrste pilegrimsvandring, ei vandring som tok ni dagar frå Seljord til Røldal. Lenge å gå, har mange kommentert, men når gruppa med pilegrimar får tilrettelagt med overnatting, mat og bagasje-transport, er det ikkje så tungt likevel. Margit sytte for det praktiske, såg til at det kom mat på bordet, at me fekk ei seng på enkle overnattingsstader og at våte sko kunne turkast over natta så dei var klare for ny innsats neste dag. Turleiar Eilev gjekk med kvar dag, han har vore leiar på slike pilegrimsvandlingar i mange år og såg ikkje ut til å verta lei. Han lærde oss at sjølv om ein gjer det same mange

gonger, treng det ikkje verta kje-deleg rutine. Det gjeld å prøva å sjå alt ved turen som om det var fyrste gongen, og på den måten få nye opplevingar. Historielaga sytte for lokale turleiarar på dei enkelte strekningane, dei fortalde også om stadene me gjekk forbi. Ruta var merka med pilegrimsmerke, men merka var ikkje alltid like lette å finna. Eg ville ikkje likt å gå på eiga hand.

Pilegrimsvegen er lagd til bygdevegar og stiar der det var mogeleg, men det hende også at me måtte gå på hovedvegen med tungtrafikken dunderande forbi. Veret var ei blanding av dagar med solskin og andre dagar med ruskever og regn. Me gjekk på vegar, våte myrar eller fint høgfjellsterreng. Nokre dagar kjende ein mest på våte sko og klede, og lengta etter å koma fram til dagens mål og få kvila. På fine dagar kunne ein nyta naturen me gjekk i, sjå på flotte blomsterenger, fjell og vatn. Utruleg kor mykje blommar det er i grøftkantane sjølv langs hovedvegen. Kvar dag delte Eilev nokre tankar med oss, anten i kyrkjer me passerte eller i friluft, gav oss noko åndeleg føde å tyggja på.

Ellers vart det ikkje til at eg tenkte så mange djupe tankar. Var helst oppteken av å gå, og kva me såg eller opplevde på vegen.

Det er vanskeleg å seia kva som gjorde mest inntrykk, me fekk så mange opplevingar undervegs. Mellom dei var turleiararen på fyrste strekningen frå Seljord som song deler av Draumkvedet for oss då me sto i vegkanten ved huset der Maren Ramskeid hadde budd, ho som overlevte Draumkvedet til Landstad. Damene i Brunkeberg kyrkje som hadde møtt fram med kaker og kaffi og hadde pynta med markblomar då me kom fram dit ein ettermiddag, trøytt og slitne. Mottakinga på prestegarden i Vinje der dei møtte oss med flagget til topps og ynskte oss velkommen inn i stovene til kaffi og bollar då me kom dit sundag ettermiddag, halv våte etter vandring på den gamle Vinjevegen.

Grunge kyrkje, der me vart møtte av Sondre Bratland som fortalde og song for oss. Etterpå var det kaffi og vafler som var laga til av damer med omsorg

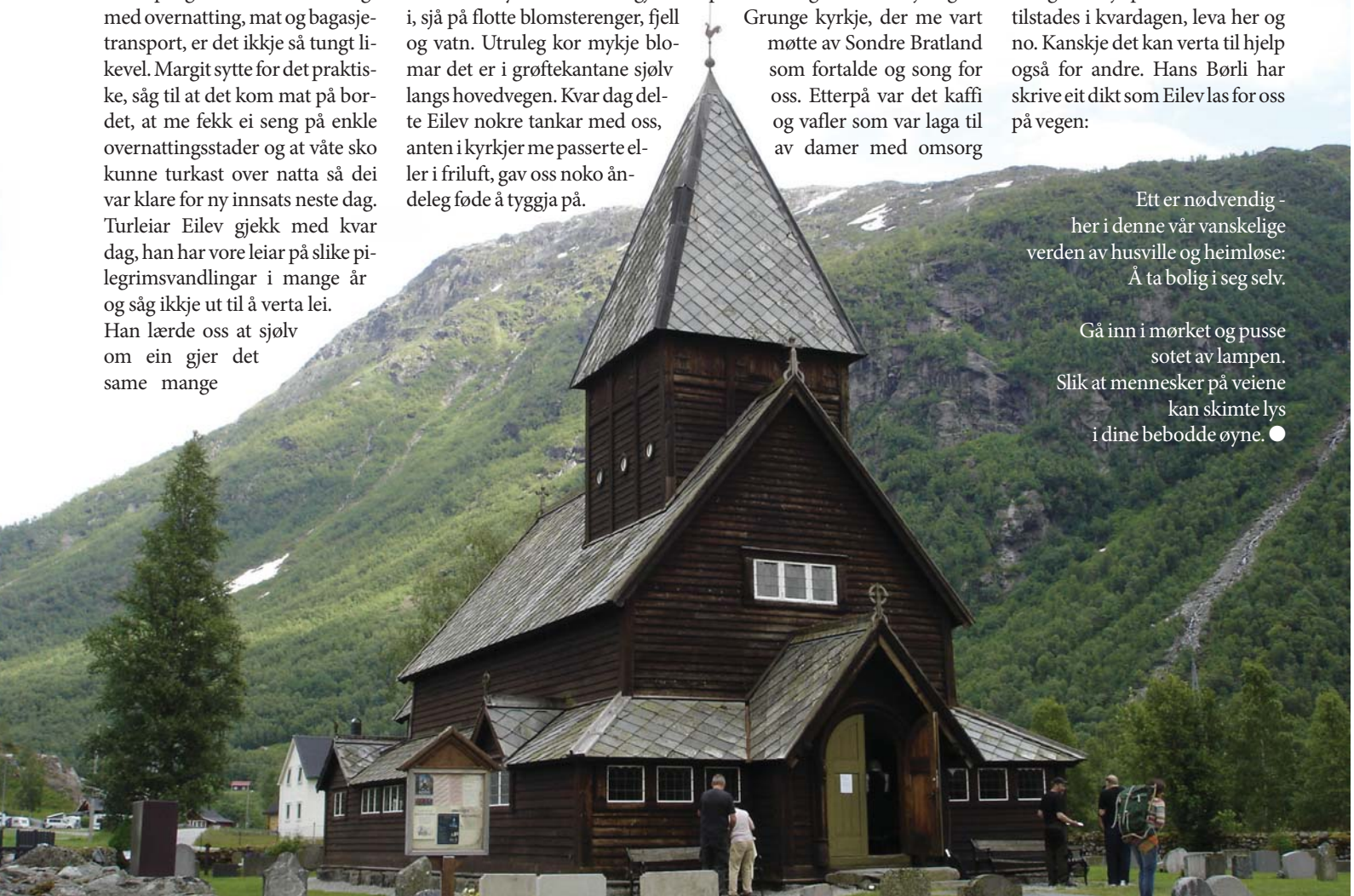
for pilegrimar.

For meg var nok den største opplevinga det å koma fram til Røldal og verta møtt av klokkeklemt medan me gjekk tre gonger rundt kyrkja og song. Deretter å gå inn i den gamle, vakre kyrkja og sjå krusifikset som har vore den store vona for så mange pilegrimar, både om lækjedom i dette livet og det å koma endeleg fram på livsvandringa. Ei enkel liturgisk handling markerte at me var komne fram. Kanskje er Røldal kyrkje ei av dei mest lutherske pilegrimskyrkjene me har. Der er krusifikset i sentrum, ikkje ei helgengrav eller ein relikvie.

Kvifor går ein pilegrim? Kvar enkelt har sine grunnar, det kan f.eks. vera ynskje om oppleving, natur og meistring, for andre ei oppgjerd eller ny start i livet, eller ein berre går med glede og takk for eit godt liv. Ei pilegrimsvandring kan hjelpe ein å vera meir tilstades i kvardagen, leva her og no. Kanskje det kan verta til hjelp også for andre. Hans Børli har skriva eit dikt som Eilev las for oss på vegen:

Ett er nødvendig -
her i denne vår vanskelige
verden av husville og heimløse:
Å ta bolig i seg selv.

Gå inn i mørket og pusse
sotet av lampen.
Slik at mennesker på veiene
kan skimte lys
i dine bebodde øyne. ●

Jeg har nå vært ansatt som journalist, og senere som redaktør, for menighetsbladene i seks år. Dette er likevel første gangen jeg «tar ordet» og lar min stemme bli hørt.

AV MAGNE FONN
HAFSØR

Bakgrunnen for dette er mitt intervju med Nelly Kroksnes, som stod på trykk i nr. 4, en sak som jeg føler inneholder et lite julebudskap skjult mellom linjene.

Den pensjonerte Fanaposten-journalisten har hatt det tøft, og overlevd en svært alvorlig diagnose. Dette er nå ti år siden. Hun fikk den gangen diagnosen eggstokkreft med spredning til lungene, og legene ga henne kun måneder igjen å leve. Høsten 2002 gikk hun gjennom tre cellegiftkurer, i tillegg til at hun fikk magnetterapi hos en alternativ behandler. Hun ble så innlagt på Haukeland sykehus for ny undersøkelse. Det viste seg da at svulsten var så godt som borte, og at det dermed var mulig å operere.

Julen det året ble bedre enn hun kunne håpet på bare få måneder før, og like over nyttår 2003 ble hun innlagt for å operere bort det som var igjen

av svulsten. På grunn av dette har hun deltatt i et forskningsprosjekt ved Tromsø universitet der de har gått gjennom sykehistoriene til ti personer som på uforklarlig vis har overlevd svært alvorlige diagnoser.

Kjernen i saken er det hun sier om sin egen innstilling da hun fikk den alvorlige diagnosen:

– Jeg følte aldri at jeg skulle dø. Men jeg trodde det, for de sa det jo. Jeg husker godt hva jeg sa til legen, selv om det nå er ti år siden. «*Livet mitt har vært godt*», sa jeg. «*Jeg har opplevd mye, fått brukt evnene mine, har familie som jeg er glad i og jeg er ikke redd*». Legen sa da at en slik filosofi var den beste hjelpen jeg kunne ha.

Dette er gripende ord som jeg tror kan være til inspirasjon for mange, og heri ligger også det lille julebudskapet. Det er alltid håp.

– Livet har ikke forandret seg, men det er blitt mye dyper. Jeg har fått mer trygghet i meg selv, sier Nelly Kroksnes

i dag, som også delte med leserne en liten fortelling om hvordan hun ble bønnhørt noen år senere, da hennes mann fikk kreft.

De hadde strevd lenge med å få kontakt med legene, og hadde til slutt fått en time på sykehuset. Så viste det seg at bilen hadde punktert. Da foldet Nelly Kroksnes hendene og ba en bønn. I samme øyeblikk kom naboen hennes kjørende forbi, og tilbød seg å hjelpe.

– Han skrudde av hjulet, og lånte oss stepphjulet sitt, slik at vi nådde frem til Haukeland til avtalt tid. Det var et viktig møte, og vi hadde strevd med å få hjelp, forteller hun.

Jeg er sikker på at mange av leserne kan fortelle lignende historier. Ulike hendelser kan oppleves som meningsfulle sammentreff for den enkelte, selv om de sett utenfra ser ut som tilfeldigheter. Kjærligheten er veiviseren, mens troen og håpet er lysene langs stien du følger. Du vandrer aldri alene.

God jul! ●

Kulturkalender

Bøneskoret. Julekonsert i Storetveit kirke 2. des. kl. 19.

Adventkonsert. Åse Solvi og Jan Erik Endresen. Skjold kirke 2. des. kl. 20.

«**Marias sønn**». Et program med sangeren Sigrun Jørdre og sju andre musikere. Bill. v. inng. Birkeland kirke 4. des. kl. 20.

Orgelkonsert. Organist Carsten Dyngeland m.fl. Gratis adgang, kollekt. Bønes kirke 4. des. kl. 21.

«**De Store Julekonsertene**» Fana musikklag, Fana kammerorkester, Fana mannsskor, Fana kyrkjekor og Kirkevoll skolekor. Gratis adgang. Kollekt ved utgangen. Fana kirke 9. des. kl. 17 og 19.30.

Vi synger julen inn/lysmesse Mange medvirkende. Søreide kirke søndag 9. des. kl. 17.

Menighetens julekonsert Med Skjold Nesttun Janitsjar, Extasis, Skjold kirkekor og Cantus. Skjold kirke 9. des. kl. 18

Damekoret Korall. Korall holder sin årlige julekonsert. Bill. v. inng. Birkeland kirke 13. des. kl. 20.

«**Vi synger julen inn**». Med Ten-Sing og barnekorene. Fana kirke 16. des. kl. 17.

Sola Fide. Julekonsert i Skjold kirke 16. des. kl. 18 og 20.30.

Stor julekonsert Med 100 unge sangere og musikere. Bill. v. inng. Søreide kirke 16. des. kl. 17.

Tradisjonell julekonsert. Birkeland kantori og Fana kammerorkester. Birkeland kirke 16. des. kl. 19.

Christmas carols. Vi synger julen inn på engelsk sammen med gospelkoret Agape. Storetveit kirke 18. des. kl. 19.30.

Korkonsert. Kor é Vi og Hjelpestad skolekor. Gratis adgang. Kollekt ved utg. Fana kirke 20. des. kl. 18.

SoundsLikeUs. Julekonsert m/variært program. Bill. v. inng. Slettebakken kirke 20. des. kl. 19.

Ung messe. Dans og drama. Kafé. Søreide kirke 30. november kl. 21.

Draumkvedet. Fantoft stavkirke 6. jan. kl. 18 og kl. 20. Se s. 11.

Fana Diakoniat

Nytt tilbud til utviklingshemmede: «KirkeKafé»

Det skal denne vinteren og våren være fem kveldsmesser i Ytrebygda kirke. Kveldsmessene er for alle, med sang, musikk, fast liturgi med kort preken og lyttening.

Kveldsmessene starter kl. 19 og varer ca. 1 time.

Før kveldsmessene – fra kl. 17.30 – inviterer Fana diakoniutvalg beboere i bofellesskap, brukere av botjenestene og pårørende til «KirkeKafé». Der blir det salg av kaffe og kaker, sang og musikk og litt aktiviteter på kirketorget.

Alle ønskes hjertelig velkommen til Ytrebygda kirke:

- Søndag 6. januar
- Søndag 3. februar
- Søndag 3. mars
- Søndag 7. april

Husk på dåpsbarna!

Gode bøker og god musikk får du hos

Bok & Media Vestbok

Vetrlidsallmenningen 1
tlf. 55 31 79 63 post@vestbok.no
www.vestbok.no

Mellom hvert menighetsblad... følg med i

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

Hver fredag:
Kunngjøring om gudstjenester i Fana Prosti.

E-post:
sylvi@fanaposten.no

Kjærligheten til Maria er

– Jeg var veldig redd for Maria, og måtte nærme meg henne varsomt, sier Ragnhild Helena Aadland Høen. Det er nå snart fem år siden hun gikk ut av Den norske kirke og inn i Den katolske kirkes fulle fellesskap.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

Høen er opprinnelig fra Haugesund, men bor nå i Ytre Sandviken sammen med mann og fire barn i alderen 1-7 år. Mange kjenner nok navnet hennes fra nettstedet Barnevakten, der hun en tid var redaktør. Nå er hun kateket i den katolske St. Paul menighet, i tillegg til at hun skriver frilans for flere katolske blader.

– **Hva lå bak at du konverterte?**

– De to viktigste tingene var å få del i troens fylde og kirkens enhet. Den er det Den katolske kirke som forvalter.

– **Du føler deg mer hjemme der?**

– Ikke bare mer hjemme, men at jeg er kommet hjem. Jeg tror at Den katolske kirken har rett når den sier at den er den historiske kirken som Jesus grunnla.

– **Kommer du fra en kristen familie?**

– Ja, en aktiv statskirkefamilie.

– **Hvordan reagerte de?**

– Mine venner og folk i egen generasjon har reagert entydig positivt. Men mine foreldre er av en annen generasjon. De vet at noe er sant. Hvis katolsk tro er sann, angår det dem også. Så derfor er mitt valg mer utfordrende for dem. Men de er veldig glad for at jeg fortsatt er kristen, og de kom i kirken da jeg konverterte.

– **Er det en annen måte å tro på?**

– Nei, troen er akkurat den samme, bare i en enda rikere og mer fyldig utgave. Det er likevel en del ting som er annerledes. Når katolikker bekjenner seg til De helliges samfunn, så består dette også av de som har gått foran og som allerede er i himmelen. Vi tror disse kan gå i forbønn for oss. Den første av disse er Maria, Jesu mor.

Guds mor

– **Hvor viktig er hun for deg?**

– Jeg hadde fått mange advarsler om at Maria ville ta fokuset bort fra Jesus, så jeg var veldig redd for henne. Men nå opplever jeg det motsatte. Maria fører meg til Jesus. Den jordiske tankegangen er at kjærligheten til andre

tar vekk kjærligheten til Gud. Men dette er himmelsk matematikk. En god mor vil alltid gjøre slik at du blir mer glad i hennes sønn. Du ser det også i ikonene, der Maria alltid peker på Jesus eller slår blikket ned mot han. Det handler alltid om Jesus, aldri om henne.

Det å be en helgen om forbønn sammenligner hun med å be en venn om hjelp.

– Jeg har flere venner å henvende meg til, kan du si.

En av disse er navnesøsteren St. Ragnhild, som var dronning i Sverige da landet ble kristnet. En annen er St. Helena, mor til keiser Konstantin, som sørget for at Fødselskirken og Gravkirken i Jerusalem ble bygget. Da Høen ble «fermet» (*katolsk konfirmasjon, red. anm.*), tok hun mellomnavnet Helena.

IKON: Maria slår blikket ned mot barnet sitt. Det handler alltid om Jesus, aldri om henne.

himmelsk matematikk

MODERKIRKEN: – Den katolske kirke er mer kvinnelig i sitt vesen. Kirken er vår mor, og Maria og de andre kvinnelige helgenene er sterke figurer, sier Ragnhild Helena Aadland Høen (t.v.), her sammen med sønnen Johannes (1).

Frelst ved Jesus

– Det lutherske menneskesynet sier at mennesket er hundre prosent gjennomfinisert av det onde. Det er lite katolsk. Da kan jeg bare bli rettferdiggjort ved at Kristi rettferdighet blir tredd utenpå meg som en kappe. Gud vil da bare se Jesus, slik at jeg blir frelst. Den katolske kirken sier også at synden er en realitet i mennesket, men den holder likevel fast ved at jeg skal bli gjort hellig. «Bli forvandlet, vær fullkommen» sier Jesus. Det som er likt i katolsk og luthersk tankegang, er at man blir frelst ved nåde alene, ikke ved egen fortjeneste, og kun på grunn av Jesus. Denne nåden tar vi imot på en spesiell måte gjennom kirkens sakramenter.

– Hvor ofte går du til skrifte?

– Minst en gang årlig. Den mest radikale frigjøringen jeg har opplevd noen gang kom da jeg ble tatt opp i den katolske kirke og gikk gjennom general-skriftemålet. Da skal du bekjenne alle syndene du kan huske at du har gjort. Det føltes som om ånden ble satt fri, også i betydningen pust. Jeg pustet friere. Det var helt fantastisk.

Midnattsmessen

– Hva med juletradisjoner i den katolske kirke? Er disse de samme?

– Den lutherske kirke har tatt vare på mange katolske tradisjoner, sier hun.

– Advent er et godt eksempel. En katolsk venninne fra USA opplever Norge som et katolsk land fordi vi har tatt vare på så mange katolske tradisjoner.

Mange norske høytidsdager har fortsatt katolske navn, og det at forjulstiden er kledd i lilla er også katolsk. I USA er alt rødt før jul. Hjemme hos familien Høen er adventstiden en åndelig forberedelsestid, med midnattsmessen som det store vendepunktet før julefeiringen.

– Da starter alt på nytt. Det er en fantastisk rikdom i den katolske liturgien i den hellige natten.

Sterke kvinner

– Den katolske kirken er likevel svært konservativ. Dere henger fortsatt etter i synet på kvinnelige prester og seksualitet?

– Jeg opplever dette tvert imot som veldig frigjørende. Det er helt uaktuelt med kvinnelige prester, og alt samliv utenfor ekteskap er synd. Siden dette er heldefinert, trenger vi heller ikke å bruke noe tid på å diskutere det. Men Den katolske kirke er mer kvinnelig i sitt vesen. Kirken er vår mor, og Maria og de andre kvinnelige helgenene er sterke figurer. Kvinner er mer hemmet i det lutherske organisasjonslandskapet, der de i mange sammenhenger ikke kan ha lederansvar. I Den katolske kirken kan de derimot være alt unntatt prester.

Rødvinskatoликer

– Og presten må leve i sølibat. Er ikke dette et stort og vanskelig krav overfor et enkeltmenneske?

– Det oppleves som en stor gave at presten har gitt hele seg til menigheten. Han ofrer seg for oss. Det trenger en prest å gjøre. Har han familie, er ikke dette lenger mulig. Da blir de hans første plikt, ikke menigheten.

– Dette høres litt gammeldags ut?

– Ja, men samtidig så omfavnes jo Den katolske kirken av radikale intellektuelle i Oslo. Vi kaller dem for rødvinskatoликene.

– De er vel mest opptatt av fargene og kunsten?

– Ja, men de tiltrekkes også av kirken med intellektet. Vi omfavner tanken og fornuften. På tross av noen definerte dogmer så tenker vi veldig fritt.

Naturlig familieplanlegging

– Dere er negative til prevensjon?

– Dette har med synet på seksualitet å gjøre. Seksualiteten hører hjemme i ekteskapet.

– Aids-epidemien har vist at mange mennesker kan reddes ved å dele ut kondomer. Er ikke det en god ting?

– Sex med kondom ender med svangerskap for 10-20 prosent av parene i løpet av et år. Det er heller ikke bra at mange som ellers ikke ville hatt sex, gjør det fordi de føler seg trygge. Kirkens prevensjonslære er bare for ektepar. Dessuten finnes det naturlig familieplanlegging, som er like sikkert som p-piller, men uten bivirkninger.

Sannheten, veien og livet

Høen skriver om dette og mer til på sin egen blogg, stasunniva.blogspot.com. Målet med denne er å formidle levende og alminnelig kristen tro til alle.

JOMFRU MARIA OG JESUSBARNET: – En god mor vil alltid gjøre slik at du blir mer glad i hennes sønn, sier Ragnhild Helena Aadland Høen.

– Mange tror at katolisisme er en annen religion, noe jeg i grunnen forstår godt. 500 år med antikatolske lutherske vrengebilder av hva som er katolsk tro har satt sine spor. Jeg var selv veldig skeptisk, men var heldig og møtte levende menigheter. Så jeg satte meg inn i den katolske troslæren, og fikk en sterk opplevelse av at dette er mitt, dette er slik jeg tenker. Jesus sier at «jeg er sannheten, veien og livet». Det er denne sannheten jeg omfavner. Jeg har aldri opplevd meg så fri som etter at jeg ble katolikk. ●

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

NLC mistet NORAD-støtte:

Mangler mat og medisiner

Syv personer reiste til Etiopia i oktober for å se hvordan New Life Community (NLC) hadde klart seg etter at de mistet støtten fra Norad.

TEKST OG FOTO: EVELYN SAND

Det fantastiske var at alle skolene ennå var i gang med undervisningen. Men det var slutt på mat og uniformer. Det var vondt å se de fattige barna i klasserommene uten uniformer. Nå var de kledd i fillete og skitne klær.

Skole for de fattigste

Nå var frykten økonomien til lærerlønnene. Månedslønnen deres er på mellom 300 og 400 kroner. Dersom hun mister lærerne, blir det svært vanskelig for de rundt 4000 skolebarna. Dette er de fattigste av de fattige, og mange av dem er foreldreløse. I tilknytning til skolene er det fire helsestasjoner som ivaretar barnas helse. I Akaki er det ansatt en sykepleier, Venus Gebermeskle, som i tillegg er disponibel for over 5000 mennesker ved akutte tilfeller. Hun driver også veiledning i familieplanlegging og helseveiledning i forhold til renslighet.

Mangler medisiner

Hun fortalte om stor mangel på medisinsk utstyr, og kunne vise oss tomme medisinskap. Behovet er enormt, og hun mangler alt fra smertestillende til penicillin. Noe så enkelt som plaster var de tom for for lenge siden. I Shone skoler stod jubelen i taket da det var kommet inn et engangsbeløp til uniformer. De satte i gang med det samme med å sy gensere, og vi fikk være med og kle på disse fattige barna. Det triste var at 62 barn gikk skuffet bort for det var ikke nok til alle. ●

FATTIGE BARN OG TOMT MEDISINSKAP: De fattige barna i klasserommene hadde ikke lengre uniformer og var de kledd i fillete og skitne klær. Sykepleier Venus Gebermeskle (øverst) mangler på sin side alt fra smertestillende til penicillin.

Fakta: NLC

- New Life Community (NLC) driver en omfattende virksomhet med blant annet barnehager og skoler for 4.500 fattige/foreldreløse barn. I dag har organisasjonen rundt 130 faste ansatte.

- Leder av organisasjonen er Genet Loulseged, som kom til Norge som flyktning etter å ha vært torturert og fengslet.

- I tillegg til midler som skaffes i Norge har NLC Ethiopia fått støtte fra Redd barna og Kirkens nødhjelp i Etiopia samt den norske og nederlandske ambassaden i Etiopia til bygging av infrastruktur og egen kapasitet.

- NLC fikk 2,7 millioner kroner i tilskudd fra Norad i perioden 2008-2010. Støtten gikk via Global Aid Network.

- I 2010 ble det formidlet fra Norad at dette ville være det siste året med økonomisk støtte. NLC søkte likevel om nye midler, men fikk avslag med henvisning til tidligere signaler.

- Du kan støtte arbeidet ved å sette penger inn på New Life Community sin gavekonto 1644.28.14388

Finn mer info på nettet:

- newlifecommunityethiopia.org
- newlifecommunity.no

Vil du gi noe av tiden din til mennesker som trenger en å snakke med?

Da kan du bli frivillig medarbeider på Kirkens SOS! Innføringskurs for nye frivillige medarbeidere på telefon eller SOS-chat begynner i februar 2013! Vi trenger mennesker som vil prate med medmennesker som har det vanskelig. Oppgaven din er å lytte og tenke høyt sammen med den som tar kontakt. Du skal ikke gi råd eller løse den andre sine problem. Du får innføringskurs, veiledning og videre faglig oppfølging så lenge du er med i tjenesten. Vanlig vaktturnus er ca. hver 12. dag, tilpasset din hverdag. Kirkens SOS er en døgnåpen krisetjeneste, tilgjengelig via telefon, SOS-melding og SOS-chat. Du må være mellom 20 og 80 år, og du må ha avstand til egne kriser. Innføringskurs starter 11. februar 2013. Kurset er gratis og omfatter undervisning om samtalemetodikk og krisehåndtering.

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin

Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654 -epost: bjorgvin@kirkens-sos.no

Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

 Kirkens SOS

Fakta: Damer som bryr seg

• Ifølge organisasjonen Åpne dører vert meir enn 100 millioner menneske i verda i dag forfulgt fordi dei trur på Je-

sus. Alt frå trakassering og tap av arbeidsplass, til fengsling og tortur.

• Kvardagen er ein kamp mot familie og myndigheiter som vil bryte ned trua deira. Ønsket

om å gje trua vidare til borna sine vert sett på som den verste kriminelle handling.

• I lys av dette har Åpne dører starta eit arbeid kalla Women to Women (W2W). Grupper av

kvinner i mange land kjem saman for å be for sine forfulgte søstre.

• Meir informasjon: www.opendoors.no www.opendoors.org

Sterk kvinne med sterk historie

Ein laurdag i oktober samla Åpne dørers kvinnearbeid Women to Women (W2W) damer frå heile Stor-Bergen til møte. Rundt 30 damer fekk då møte ei uvanleg sterk historie.

AV HELEN TOPPE

Åpne dører sin gjestetalar, som ikkje ynskjer namnet sitt i bladet, er født og oppvokst i Nigeria, no busatt i Norge. Ho delte si historie med oss og vann seg ein plass i hjartene våre. Barndomen hennar var full av omsorgsvikt og misbruk, og ho kjende seg verdlaus.

Planla sjølv mord

Mor, som skulle beskytte, snudde seg stilleiande vekk. Kvar dag fekk ho bekrefta at ho var verdiløs, var ingenting, hadde inga framtid. 10 år gamal rømde ho heimafrå. Dei neste ti åra som gatebarn forsterka hennar mangel på verdi. Livet var tomhet og smerte. 20 år gamal reiste ho til eit anna land i Afrika og prøvde å livnære seg der. Ho fekk jobb hos ein frisør og vart flink til å flette. Ho fekk sin eigen heim og nye vener. Men tomheten var den same. Smerta kunne ho ikkje reise frå. 27. mai 1999 tok ho eit valg. Livet var ikkje verd å leve. Ho gjekk ut og kjøpte all medisin ho trong for å gjere slutt på tomheten.

Sa ja til Jesus

– På veg heim høyrde eg nokon rope på meg. Eg stoppa opp og såg meg livredd rundt. Den som ropte, brukte mitt engelske namn. Ingen i dette landet kjente til mitt engelske namn, Happiness. Den som ropte måtte vere ein som kjende meg godt, altfor godt. Eg såg ingen, men stemma fortsatte. «Hvis

du har prøvd alt, har du prøvd Jesus?» spurde den. Eg hadde aldri høyrte om Jesus. Eg som var på veg heim for å ta mitt eige liv, kjende no på sterk dødsangst. Livredd og uvitande sa eg ja til Jesus der og då. Eg ante ikkje kva det innebar, men kva anna kunne eg gjere? Dei neste dagane byrja Den Heilage Ande sakte, men sikkert å vise meg kven Jesus er.

Sanndraumt

Ei veke etter denne hendinga drøymde ho om ei kyrkje. Ho såg seg sjølv gå inn i huset. Neste dag var ho ute og handla mat. På vegen låg ein papirlapp som fanga blikket hennar. «Hvis du har prøvd alt, har du prøvd Jesus?» stod det på framsida. På baksida stod adressa til ei kyrkje. Ho fann raskt fram til bygningen, og kjente den igjen frå draumen min.

– Her fekk eg ein ny heim, her vart eg kjent med redningsmannen min. Det var ikkje eg som hadde funne Gud. Det var Gud som hadde funne meg, seier ho stille.

Endeleg hadde ho funne ein som gav henne verdi. Men ho mista snart alt det andre ho hadde. Ho mista sine muslimske vener. Ryktet gjekk, og ho mista snart kundene sine. Dermed vart ho oppsagt.

Esters bok

Utan jobb kunne ho ikkje betale husleige, og snart stod ho på bar bakke igjen. Denne gong på grunn av si nyvunne tru. I desperasjon ropte ho til Gud. Den Heilage Ande

viste ho Esters bok i Bibelen. Her fann ho mange parallellar til sitt eige liv. Ester var som henne praktisk tala foreldreløs. Esters onkel Mordekai var hennar einaste rådgjevar. Ho forstod at Den Heilage Ande var hennar rådgjevar, hennar «onkel». Som Ester begynte ho å følge instruksane frå Den Heilage Ande som tala så sterkt i hjarta hennar. Ting begynte no å skje. Ei dame tilbød henne jobb i frisørsalong i Spania. Ho lytta til Den Heilage Ande, og sa ja.

Fann kjærleiken

Det var i Spania ho traff sin norske ekte-mann. I dag bur ho på Askøy. Ho har fått tre born og utdannar seg no til helsefagarbeidar. Som Ester gjekk ho frå å vera verdiløs til å bli dronning. Ho kjenner seg som ei dronning. Ho har fått alt ho før mangla. Tomheten er det ikkje lenger plass til. Ho har verdi, er elska av Gud og familien sin. Nokon kallar henne mor og kone. Som Ester kjenner har ho fått mykje for å gje tilbake. Bakgrunnen hennar har gjort henne sterk. Ho vil vere ei røyst for alle som som ikkje har verdi. Reise seg for alle som ikkje har kraft til å stå sjølv. Ester vart dronning for å redde folket sitt. Kvinna vil bruke sin nye verdi til å tale «sitt» folk sin sak. ●

SA JA TIL JESUS: – Eg som var på veg heim for å ta mitt eige liv, kjende no på sterk dødsangst. Livredd og uvitande sa eg ja til Jesus der og då, fortel den nigerianske kvinna, her saman med nokre av kvinnene i foreininga Åpne dører. FOTO: PRIVAT

Ta tiden tilbake

«La oss snakke alvor. Hva er et menneskeliv? Det er tid. Det er antall dager og netter. Mange eller få, det vet vi ikke, men vi vet at vi har dem og at de er begrensede».

AV GUNHILD MARIA HUGDAL MARCHEN
TOBARNSMOR, FEMINIST OG PREST

Dette skriver Nina Björk, den svenske motstrømmen-feministen som jeg inntil nylig ikke hadde hørt om, før jeg leste Anna B. Jenssens artikkel i Morgenbladet 26. oktober.

«Mennesket kjennetegnes av sin evne til å drømme» skriver Nina Björk. Og drømmen begynner med noe veldig enkelt, «den börjar med ett missnöje». Oppmuntret av Jenssen og Björk, vil jeg derfor forsøke å si noe om et tabubelagt tema, de ambivalente mødrene. Min overbevisning er at kvinnene med høyt sykefravær er symptombærere på et samfunn som på noen områder er på vei i feil retning. Travelhet er blitt en dyd, lite tid er den nye normaltilstanden i samfunnet vårt, også for min arbeidsplass, som er kirken.

Mitt livs største nederlag

Mine barn begynte tidlig i barnehage. Yngstejenta var knapt ti måneder gammel da jeg plasserte henne i studentbarnehage og gjenopptok studiene. Vi bodde i studentbolig, og min studieprogresjon var kriterium for fornyet leiekontrakt. I ettertid står dette igjen som mitt livs kanskje største nederlag, at jeg gikk fra henne der. I en god barnehage, med relativt korte dager, men likevel - det føltes så feil. Jeg minnes dager på fakultetet hvor jeg var så full av lengsel og sorg at tårene stod i øynene på meg mer eller mindre kontinuerlig. Adskillelsen føltes som fysisk smerte. Men jeg gav ikke etter. Nå har yngstejenta nettopp fylt syv år, og jeg orker fortsatt ikke å se bilder fra denne første tiden av livet hennes.

Ingen reell valgfrihet

Essensialisme, vil kanskje noen assosiere til når de leser dette. Siden det tross alt er en prest i Den norske kirke som skriver. Men jeg er først og fremst mamma og feminist, og har min identitet vel så mye her. Jeg kjenner til «myten om den gode mor», og essensia-

TRENGER MER TID: «Jeg vil ha tid, så vi kan besøke gamle foreldre og besteforeldre, se ungene våre mer enn tre timer i døgnet, finne helse i fysisk aktivitet, og ta en kaffe med den naboen som ofte sitter alene» skriver Gunhild Maria Hugdal Marchen, kapellan i Nedre Romerike prosti. FOTO: PRIVAT

lismens mange farer. Da jeg forlot ungene i barnehagen for å studere, så var det blant annet feministisk etikk jeg fordypet meg i. Det jeg imidlertid opplever som dypt ironisk ved dagens situasjon, er det at den har klare paralleller til tiden før abort ble legalisert. Den gangen var det kun de privilegerte kvinnene som hadde reell valgfrihet, og slik er det også i dag.

Kvinnens frihet

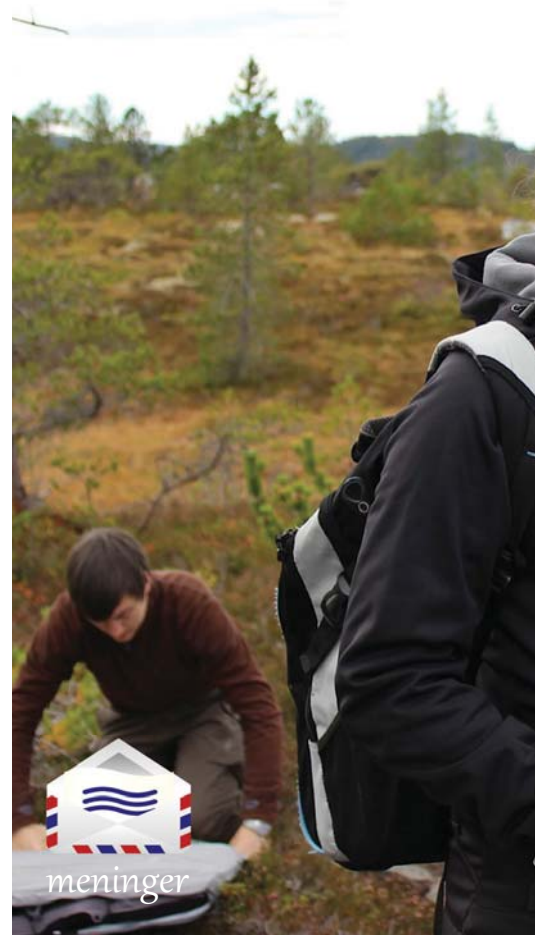
Den gangen var godet selvbestemmelse over egen kropp, nå er godet mer tid til familien. Den hegemoniske, politisk korrekte feminismen har holdt fram full stilling og barnehagedekning som universalløsning og det eneste rette - under slagordet «kvinnens frihet». Jeg er evig takknemlig for den kampen feministene før meg har ført, og de resultatene de har oppnådd på mange områder. Problemet er bare at jeg ikke klarer å fortrenge lengselen eller kvele misnøyen. Jeg vil ha mer tid til barna mine. Når jeg snakker med andre mødre (og fedre) får jeg bekreftet at min drøm deles av flere. Og jeg må undre meg: Er det egentlig åttetimers arbeidsdag, tidsklemme og lite tid til barna kvinnene ønsker?

Økonomisk privilegerte

Hjemmeværende mødre på Oslo vestkant kan tyde på noe annet. Undersøkelser som dokumenterer at mange kvinner ville ha vært mer hjemme om de hadde råd, er også med på å nyansere dette bildet. Og for oss som føler på ubehag, misnøye og ambivalens, finnes det få reelle politiske alternativer. Alle de store partiene snakker om full sysselsetting og barnehagedekning. Man kan velge å være hjemmeværende også i våre dager, vil kanskje noen hevde. Virkeligheten er at det i liten grad er en reell mulighet for andre enn de økonomisk privilegerte.

Det personlige er politisk

Med dagens forbruksnivå (der man helst ikke vil at sine barn skal skille seg for mye ut), skyhøye boligpriser, dyre fritidsaktivite-

ter og eventuelt også studiegjeld, er det svært vanskelig å velge annerledes. Jeg klarer ikke å forstå: Hvem gjør vi egentlig dette for? Hvorfor må vi leve en så stor del av våre liv på arbeidsplassen? Hva er vitsen med velferd og rikdom hvis vi har så lite tid til barna våre at andre må ta vare på dem størsteparten av den tiden de er våkne? Kanskje er det på tide at vi pusser støv av et gammelt feministisk slagord, om at det personlige er politisk.

Hverdagens øyeblikk

Hvordan bruker jeg tiden min? Det er et spørsmål som jeg hele tiden bærer med meg. Kanskje er det arbeidet mitt som gjør meg ekstra bevisst - jeg sitter ofte i samtaler med nå voksne barn som skal begrave sine foreldre, som forteller om livet til avdøde i retrospektiv, med varme, sorg og den visdommen som avstand i tid gir. Og når minneord og begravelse er i boks, går jeg hjem til mine barn, som en gang skal skrive mine minneord. Se tilbake og fortelle om mitt liv. Og jeg blir tvunget til å stille alle disse store spørsmålene: Hvordan bruker jeg tiden min? Makter jeg å holde hverdagens øyeblikk helige? Klarer jeg å se storheten i relasjonene til mine nærmeste? Lever jeg slik at jeg ved veis ende kan stå for det?

Ta tiden tilbake

Min bønn er, når jeg våger å hente fram drømmen og utopien fra hjertedypet: Kan vi

*Hva er vitsen med velferd og rikdom
hvis vi har så lite tid til barna våre at
andre må ta vare på dem største-
parten av den tiden de er våkne?*

ikke i det minste forsøke å ta tiden tilbake ved å redusere arbeidstiden? For å se om det hjelper, om det kan bremse utviklingen i sykefraværet, snu den økende tendensen til milde psykiske lidelser, lindre ensomheten som brer seg over landet vårt som et mørkt teppe. For å se om det kan bremse forbruket, gi miljøet og naturen etterlengtet hvile. For å se hvordan livet oppleves når barna får mer tid sammen med mammaer og pappaer. Enten det er kirke eller stat det dreier seg om, så tror jeg at man ikke kommer unna det å ta menneskenes misnøye og lengsel på alvor.

Mer omsorg

Jeg vil ha tid. Ikke høyere lønn, ikke flere ting. Tid, og den undervurderte friheten den gir. Tid. Ikke bare for småbarnsforeldre, men for alle som måtte ønske det. Så vi kan besøke gamle foreldre og besteforeldre, se ungene våre mer enn tre timer i døgnet, finne helse i fysisk aktivitet, og ta en kaffe med den naboen som ofte sitter alene. For, som Jenssen skriver: «Vi trenger ikke mindre omsorg i verden, vi trenger mer». Og da må vi starte med å ta tiden tilbake. Fordi tiden er livet vårt. ●

Trettandedagen i stavkyrkja

Søndag 6. januar er det nok ein gong klart for den årlege framføringa av det dramatiske middelalderdiktet «Draumkvadet» i Fantoft stavkyrkje.

TEKST OG FOTO: MAGNE FONN HAFSKOR

– I år blir det eit lite jubileum, sidan det er femtande gongen på rad at me får oppleve Draumkvadet på trettandedagen, seier Brynhild Utne, som denne gongen har invitert kvedaren og folke-musikaren Bjørn Sigurd Glorvigen frå Dovre til å framføra dei 50 versa.

Glorvigen studerar for tida pedagogikk ved Norsk musikkhøgskule. Han har tidlegare studert ved Universitetet i Oslo og Norges musikkhøgskole. Musikkarriera hans starta med visejazz-bandet «Østenfor Sol», som nytta tekstar på dialekt av dovrediktarane Vegard Vigerust og Ragnar Solberg. Dei gav ut platene «Syng, Dovre» (1998) og «Troillspel» (2001). Mellom 1998 og 2008 var Glorvigen medlem i Oslo kammerkor. Der hadde han ei sentral rolle i folkemusikkprosjekta til koret.

Solist på folketonar

I 2005 representerte koret Noreg ved

verdas korsymposium i Kyoto, Japan. Koret gjesta USA i 2007 og 2009 og turnerte i Italia i 2008. Ved alle desse konsertane var Glorvigen folketonesolist. Sidan 2008 har Glorvigen vore innleidd i samband med konsertar, plateinnspeling og lanseringsturné for prosjektet «Strid». Plata har hausta gode kritikkar. Dei siste åra har Glorvigen jobba med fleir grupper der han sett folkemusikken inn i nye konstallasjonar. Glorvigen sin musikalske identitet er nært knytt til musikk og lyrikk frå Dovre. ●

KJELDE: MIC.NO

Draumkvadet i praktutgåve frå 1904, med Gerhard Munthes illustrasjonar. Omslaget viser Gjallarbrua, som ifylgje norrøn mytologi (og Draumkvadet) leiar over til dødsriket.

Fakta: *Visjonsdiktet «Draumkvadet»*

- Draumkvadet» fortel om Olav Åsteson, som legg seg ned på julekvelden og fell i djup søvn. Medan han søv, har han sett livet etter døden, korleis synder vert straffa, og fått ein glimt av paradiset. Trettandags jul vaknar han og rir til kyrkja for å fortelja om det han har sett.

- Ein veit ikkje kven som har skrive diktet, men dei fleste nedteikningane er gjort i Telemark. Magnus Brostrup Landstad nedteikna ein versjon, etter å

ha høyrte Maren Ramskeid frå Kvitseid framføre det rundt 1850. I 1890-åra tok professor Moltke Moe brotstykket frå ulike kjelder og sette desse saman til ei utgåve på 52 vers.

- Visjonslitteratur er forteljingar om ferder til den andre verda. Dei mest kjende er «Den guddommelege komedien» av Dante Alighieri (1265-1321) og Tundals visjon, opphavleg nedteikna av ein irsk munk på midten av 1100-talet.

**Opplev «Draumkvadet» i
Fantoft stavkyrkje,
søndag 6. januar (13. dag jul)
kl. 18.00 og 20.00.
Hugs varme klede og fottøy!
Inngangspengar.
Born gratis.**

**Arr.: Kulturutvalet i
Storetveit kyrkjelyd**

Medisinprofessor utfordrer utviklingslæren

Professor emeritus dr. med. Kjell J. Tveter har nettopp utgitt en bok hvor han utfordrer Charles Darwins kjente og i vide kretser aksepterte utviklingslære.

AV TOR D. HANSON

Boken, som heter «Livet - skapelse eller tilfeldighet?», er utgitt på Hermon Forlag, og illustrert av kunstneren Vivian Zahl Olsen. Spørsmålet Tveter stiller, er om de mekanismene og prosessene utviklingslæren bygger på virkelig er tilstrekkelige for at det skal skje en fruktbar utvikling fra enkle til kompliserte organismer.

Begrepet utvikling, eller evolusjon, kan brukes om mange fenomener. Det er en kjent sak at systematisk avl eller kryssing av utvalgte eksemplarer blant for eksempel hundraser, storfraser, tomater eller agurker kan frambringe eksemplarer med gunstige egenskaper. Men

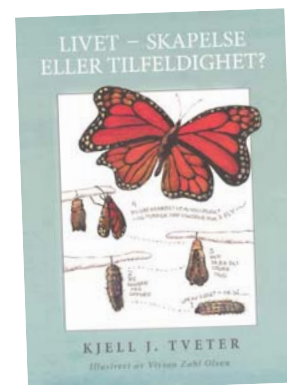
dette er variasjon innen en og samme art. Evolusjon brukes også om fenomenet at en art kan utvikle seg til forskjellige andre arter, eller populært sagt, mennesket og agurken kan ha en fjern felles slektning.

Denne utviklingen forutsetter to prosesser: endring av arveegenskaper, som kalles mutasjon, og at bare de individene som best kan tilpasse seg omgivelsene vil overleve. Tveter stiller seg skeptisk til at nye arter og mangfold kan utvikle seg på grunnlag av slike prosesser, og viser til forsøk med bakterier som er fulgt i 30.000 generasjoner uten at man kan påvise noen annen gunstig mutasjon enn utvikling av motstanddyktighet mot visse typer anti-

biotika.

For å forklare utviklingen, tyr Tveter til begrepet «intelligent design». Med dette mener han at det står en høyere intelligens bak og styrer all utvikling. Tveter, som er en religiøs mann, mener altså at ingen ting er tilfeldighet, for Gud, skaperen, har en finger med i spillet hele tiden. For et troende menneske kan denne logikken være lett å akseptere. På den annen side finnes det framstående forskere med ateistisk livsanskuelse som bruker utviklingslæren til å motbevise Guds eksistens.

En slik person er den kjente engelske zoologen Richard Dawkins, som blant annet har skrevet boken «*The blind watchmaker*» med undertittel

Kulturtipset

«*Why the evidence of evolution reveals a universe without design*». Populært sagt argumenterer Dawkins for at Gud er overflødig for å frambringe skapelsens mangfold. Felles for Tveter og Dawkins er nok at de begge er store beundrere av livets biologiske mangfold og kompleksitet, til tross for sin veldig forskjellige livsanskuelse. Men en dag vil de kanskje enes. ●

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

B.G. AUTO
Autorisert bilverksted
 Kokstaddalen 5, 5257 KOKSTAD

**DØGNVAKT
 HURTIG SERVICE**

- Alt i mekaniske reparasjoner
- Alle bilmerker
- EU-kontroll/tilstandsrapport
- Person-/vare-/lastebiler

Åpningstider: Man-fre: 8-20 lør-søn: 10-16
 Telefon 55 98 21 80 - Faks 55 98 18 16

**MENY
 DOLVIKEN**

Man - fre 09 - 22 (09-20)

- Stor ferskvareavdeling
- Rikt assortert frukt og grønt
- Hyggelige ansatte som er med på å gi en god handleopplevelse

**Velkommen
 MENY DOLVIKEN**

Dolvikv. 36,
 5252 Søreidgrend
 Telefon: 55 52 62 00

Abbedissen
 begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90
Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

KIWI mini pris **SØREIDE**

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING
GRAVFERDSHJELPEN AS
 Hagerupsvei 32X, 5093 BERGEN

Hele døgnet
 Tlf. 55 27 28 29

DEN BESTE TIDEN
 ER DEN DU DELER
 MED ANDRE

Din leverandør: Steinsvikveien 2, 5251 Søreidgrend

Bestilling 22 22 55 55 - www.peppes.no

Byens Trafikkskole

v/Domkirken
 «Vegg i vegg med 5 videregående skoler»

Kontor: 55 31 07 00, kl. 08.30-16.00
 Adresse: Kong Oscarsgt. 23, 5017 Bergen
 Privat: Rolf Flatholm, 55 99 05 89, 970 78 787

BIL & MC

**COOP
 prix**

LETTVINT OG GARANTERT BILLIG

Søreide
 Åpent 09.00-22.00
 (09.00-20.00)

EL-KJEDEN

elfag

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 5258 BLOMSTERDALEN telefon 55 11 47 50

BÅTER
 BÅTUTSTYR

**Bjordal &
 Madsen A-S**

C.Sundtsgt. 50 - Tlf. 55 90 10 30
 Dolviken - Tlf. 55 98 70 70

Fanatorget Blomster

**Vakre blomsterhilsener
 leveres i hele Bergen**

Aurdalslia 12 - 5253 Sandsli - 55 22 65 10

**Sandsli
 Sportssenter**

www.sandslisport.no

sykkelbutikk - sykkeverksted - squash - idrettshall - pizzarestaurant

**Totto's
 Gullsmie**

Aurdalslia 12
 5253 Sandsli

Julen hjemmefra

Petroleumsnæringen sysselsetter nærmere 45.000 mennesker. En god del av disse bor i vårt område. For mange av dem betyr det at de ofte må feire jul langt hjemmefra. Vi har snakket med plattformsjef Håvard Bentsen og nordsjøprest Annstein Lothe om dette.

AV HANS JØRGEN MORVIK

Annstein Lothe har vært sjømannsprest i mange år, feltprest med stasjonering i Kosovo og menighetsprest i Ålesund. Nå er han Nordsjøprest for Sjømannskirken.

- Hvor mange nordsjøprester er dere alt i alt?

- Vi er 7 på heltid. I julen får vi hjelp fra mange flere. I alt ser det nå ut til at det blir 44 prester som dekker nesten 50 installasjoner dette året. Vi mangler bare 1 nå for å dekke alle de installasjonene som har bedt om å få prest denne julen.

Selv skal Annstein feire julen på Sleipner, et felt utenfor Stavanger. Det er hans 3. jul i Nordsjøen. Fra før har han feiret jul 2 ganger i Kosovo, og 9 ganger på sjømannskirkene i henholdsvis Montreal, Singapore og Antwerpen.

- Hvor mange blir du prest for denne julen?

- Sleipner har vel kapasitet for 230. Til vanlig er det ganske sprengt, men det er mulig det er litt færre der i julen. En del av de innleide mannskapene som er der på spesielle oppdrag får feire jul hjemme.

- Du har feiret jul mange forskjellige steder. Er det noen spesielle ting du vil trekke frem?

- Julefeiringen offshore og i Kosovo ligner mye på hverandre. Der er alle borte fra familien. På sjømannskirkene er det også mange som er i den situasjonen, men der vil det også være en del som er der med hele familien. Gjennomgående er likevel at fellesskapsdi-

mensjonen uttrykkes annerledes enn hjemme. Hjemme fokuseres det mest på de nære relasjoner. På plattformene, og ellers når man er samlet på denne måten til julefeiring i utlandet, preges feiringen av en samhörighet som går langt utover de vanlige sosiale grenser. Jeg synes det er både flott og rørende å være med på dette, samtidig som jeg selv sagt savner min egen familie, og vet at de savner meg.

- Hvordan feires julen på en plattform langt til havs?

- Virksomheten går jo sin gang hele tiden. Alle har vanlige skift, men det legges normalt til rette for at de som kan har en felles markering i overgangen mellom skiftene. Naturlig nok legges det stor vekt på god mat. Og så er det alltid en del annet kjekt program i tillegg. Selv om vi er ganske ofte på plattformene, er julaften normalt den eneste gangen i året hvor vi har gudstjeneste. Dermed blir det ganske spesielt. Og for min del, som har vært menighetsprest i mange år, var det uventet og spennende å begynne å lage julegudstjeneste kun på voksnes premisser. Vi er så vant til at julen er barnas høytid, og legger både forkynnelse og opplegg for øvrig deretter. Men her ute er det ingen barn tilstede.

Julens gudstjeneste er jo også bare en liten del av det jeg skal gjøre når jeg er offshore. Jeg skal jo være sammen med dem jeg holder gudstjeneste for i et par dager til. Det blir en meget lang kirkekaffe!

- Er mannskapene ute opptatt av andre ting enn vanlig i julen? Noe annet de vil snakke med deg om?

- Det vil jeg ikke si. Det går mest på de nære relasjoner da også. Naturlig nok. Mange er ekstra sårbare i høytider. Det er alltid noen som sliter mer enn ellers, men det er vi klar over. Slik er det jo på land også, og kanskje er det verre der. Offshore blir en alltid tatt vare på. Jeg ser mange gode arbeidskolleger som gjør en stor innsats for å ta vare på sine kamerater. Og så kan jo vi prester være til hjelp for noen.

Plattformsjefens jul

Håvard Bentsen jobber for Statoil og er plattformsjef på Åsgard B. Når han er på land er han aktiv i Søreide kirke.

- Er du ofte offshore i julen?

- Vi har tre skift på plattformene, 2 uker offshore og 4 uker på land. Det betyr at jeg i prinsippet skal være ute hver 3. jul. Men i min posisjon bytter vi nok jobb litt oftere enn en del andre. Dermed har jeg vært ute litt oftere. Det har blitt 3 ganger de 7-8 årene jeg har jobbet offshore.

- Hvordan er julen for deg når du er offshore?

- Den er nok litt annerledes for meg enn for de andre. Som plattformsjef er ikke arbeidstiden regulert, for å si det slik. Jeg sitter med ansvaret hele tiden. Og så må jeg holde tale... Av en eller annen grunn ser det også ut til at vi har større problemer med utstyr i høytidene enn ellers. Eller kanskje er det bare at vi husker disse hendelsene bedre fordi vi kan knytte dem til julen. Det har i alle fall hendt at vi har jobbet så mye julen gjennom at feiringen er blitt sterkt redusert.

Plattformsjef Håvard Bentsen.

Annstein Lothe på jobb offshore.

Jul i Nordsjøen.

Presten på vei ut til oppdrag i Nordsjøen.

Men ellers handler julen om det samme for meg som for de fleste andre. Det er gode tradisjoner knyttet til familie og hjem. Det savner vi selvsagt når vi er offshore. Men vi prøver å kompensere så godt vi kan. Forpleiningsavdelingen gjør en kjempejobb for oss alle. De jobber en del ekstra for at vi andre skal kunne ha en fin høytid midt oppi alt arbeidet.

Hos oss på Åsgard B er det normalt ca 120 på jobb. Det finnes alltid noen som kan spil-

le og synge. Av og til har vi hatt innleide musikere og underholdere med oss i julen. Presten er jo ofte der, men det blir nok satt ekstra stor pris på henne i julen. Det blir gjerne flere samlinger der vi synger julesanger.

Alt i alt synes jeg vi har en fin julefeiring offshore. Den er annerledes enn hjemme, men menneskene på en plattform er jo som en utvidet familie. Vi jobber tett sammen hele døgnet to uker i strekk. Og så er det

bare fire uker til det er på an igjen. Samholdet blir veldig tett og folk har stor omsorg og ansvarsfølelse for hverandre.

- Og for familiene som er hjemme?

- I de fleste tilfeller drar nok de på familiebesøk selv. Hjem der de kommer fra hvis de selv bor et annet sted. Eller de får besøk av annen familie. De aller fleste ordner seg godt slik. De er jo innstilt på at det er slik det må være når en i familien har en slik jobb. Og så sparer vi litt feiring til vi kommer hjem. ●

Plattform-nisser!

Menighetskalender

døpte

- 30.09. Liam Seglem Madsen
Tia Klausen Arntsen
Kimilian Kleiven
Håvard Eikevik Bøe
- 07.10. Henrik Strand Høye
- 14.10. Lilja Sofie Gellein
Rikstad
- 21.10. Petter Nikolai Voldsund
- 28.10. Frida Fauskanger Strand
Emilie Nordanger Rio
- 03.11. Kaspar Mathias Hansen
- 04.11. Adrian Flagtdet
Johannessen
- 11.11. Louise Sørensen
Alva Marie Vågenes
Eirik Rogne Grimstad
Elise Knag

døde

- 18.09. Oline Heiberg Jensen
- 19.09. Alfred Skålevik
- 24.09. Ansgar Madsen
- 29.09. Guro Hansen
- 03.10. Jan Magnus Namtvedt
- 12.10. Anne Grete Lønborg
- 06.11. Klara Sørum Hansen

gudstjenester

- Søndag 2/12, 1. søndag i advent**
11.00 – Høymesse v/Sindre Skeie. Dåp og nattverd. Offer til menighetsarbeidet. Innslag v.Lys Våken-deltakerne.
- Søndag 9/12, 2. søndag i advent**
11.00 - Høymesse m.dåp og nattverd v/Lars Martin Hol. Takkoffer til menighetsarbeidet.
17.00 - Lysmesse. Vi synger

julen inn. v/Lars Martin Hol. Familiekorset, juniorkonfirman-
tene, m.fl.

Søndag 16/12, 3. søndag i advent
11.00 - Høymesse m.dåp og natt-
verd v/Hans Jørgen Morvik. Offer
til menighetsarbeidet.

Søndag 23/12, 4. søndag i advent
Ingen gudstjeneste.

Lørdag 24/12, julaften
14.30 - Julaftensgudstjeneste
v/Sindre Skeie. Offer til Kirkens
Nødhjelp.
16.00 - Julaftensgudstjeneste
v/Sindre Skeie. Offer til Kirkens
Nødhjelp. Jubilate deltar.

Søndag 25/12, 1. juledag.
11.00 - Høymesse m.nattverd
v/Sindre Skeie. Offer til menig-
hetsarbeidet.

Mandag 26/12, 2. juledag
11.00 - Høymesse m.dåp og natt-
verd v/Sindre Skeie. Offer til
menighetsarbeidet.

Søndag 30/12, søndag etter jul
11.00 - Høymesse m. dåp og natt-
verd v/Hans Jørgen Morvik. Tak-
koffer til menighetsarbeidet.

Tirsdag 1/1, nyttårsdag
12.00 - Høymesse m. dåp og natt-
verd v/Hans Jørgen Morvik. Tak-
koffer til menighetsarbeidet.

**Søndag 6/1, Kristi
åpenbaringsdag**
12.00 - Gudstjeneste m.dåp
v/Lars Martin Hol. Takkoffer til
Det norske Misjonsselskap.
Menighetens juletreff etter
gudstjenesten.

**Søndag 13/1, 2. søndag i
Åpenbaringstiden**
11.00 - Høymesse m. dåp og
nattverd v/Sindre Skeie. Takk-
offer til menighetsarbeidet.
Søndagsskole og Søndagsring.

**Søndag 22/1, 3. søndag i
Åpenbaringstiden**
11.00 - Høymesse m.dåp og
nattverd v/Hans Jørgen Morvik.
Takkoffer til Kirkens SOS.
Søndagsskole og Søndagsring.

**Søndag 27/1,
Såmannssøndagen**
11.00 - Høymesse m.dåp og
nattverd v/Sindre Skeie. Takk-
offer til Bibelmisjonen. Søndags-
skole og Søndagsring.

**Søndag 3/2,
Kristi Forklarelsesdag**
11.00 - Høymesse m.dåp og
nattverd v/Hans Jørgen Morvik.
Takkoffer til Sjømannskirken.
Berlin-konfirman-ten deltar.
Søndagsskole og Søndagsring.

kalender

- Lør 1. –
søn.2.des. Lys Våken
- Man 3. des. 19.30 Jubilate
- Tir 4. des. 12.00 Juleavslutning
for Eldretrimmen
19.30 Bibelgruppen
- Ons 5. des. 18.00 TenSing
- Tor 6. des. 11.00 Hjerterom,
siste før jul
Juniorkonfirmanter
- Fre 7. des. 09.30 Barnehage-
andakt

- Lør 8. des. 13.00 Juleverksted
- Søn 9. des. 17.00 Lysmesse/
Vi synger julen inn
- Tir 11.des. 19.00 Diakonaten
19.00 Menighets-
rådsmøte
- Ons 12. des 18.00 TenSing
19.30 Lokalhistorisk
Forum
- Tor 13. des. 11.30 Andakt, Søreide
Seniorsenter
- Fre 14. des. 10.30 Barne-
hagenes jule-
gudstjeneste
- Søn 16. des. 17.00 Konsert v/Ung
Symfoni m.fl.
- Man 17.des. 19.30 Jubilate
- Tir 18. des. 10.30 Barne-
hagenes jule-
gudstjeneste II
- Ons 19.des. Skolegudstjenester,
Aurdalslia skole
- Tor 20. des. Skolegudstjenester,
Skranevannet skole
- Fre 21. des. Skolegudstjenester,
Søreide skole
- Man 24. des. 12.00 Juleandakt på
Søreide sykehjem
- Søn 6. jan. 12.00 Menighetens
juletreff
- Tor 10. jan. 14.30 Junior-
konfirmanter
- Tor 17. jan. 10.00 Oppstart,
Babysang
16.30 Konfirman-
undervisning

Følg ellers med på nettsiden:
www.soreidekirke.no.
Der vil kalenderen bli
oppdatert ukentlig.

Hvem-hva-hvor i Søreide menighet Menighetskontorets telefontid: man -fre 08-14. www.soreidekirke.no

Menighetskontoret
Tlf. 55 59 71 00
[soreide.menighet@
bergen.kirken.no](mailto:soreide.menighet@bergen.kirken.no)

Sokneprest
Hans Jørgen Morvik
55 59 71 02 – 463 47 163
[hans.morvik@
bergen.kirken.no](mailto:hans.morvik@bergen.kirken.no)

Menighetsprest
Lars Martin Hol
55 59 71 06 – 996 03 671
[lars.martin.hol@
bergen.kirken.no](mailto:lars.martin.hol@bergen.kirken.no)

Kapellan
Sindre Skeie
55 59 71 01 – 951 23 978
[sindre.skeie@
bergen.kirken.no](mailto:sindre.skeie@bergen.kirken.no)

Kantor
Eli-Johanne Rønnekleiv
55 59 71 08 – 906 53 562
[eli.johanne.ronnekleiv@
bergen.kirken.no](mailto:eli.johanne.ronnekleiv@bergen.kirken.no)

Kirketjener
Ann Kristin Hovland
Telefon 454 16 158
[ann.kristin.hovland@
bergen.kirken.no](mailto:ann.kristin.hovland@bergen.kirken.no)

Menighetspedagog (vikar)
Geir Endre Kristoffersen
55 59 71 04 – 936 61 444
[geir.endre.kristoffersen@
bergen.kirken.no](mailto:geir.endre.kristoffersen@bergen.kirken.no)

Administrasjonsleder
Elisabeth R. Andersen
55 59 71 84 – 951 51 968
[elisabeth.andersen@
bergen.kirken.no](mailto:elisabeth.andersen@bergen.kirken.no)

Menighetsrådsleder
Trond Ueland
Telefon 55 10 20 09
ueland@live.no

Søreide
menighetsbarnehage
Styrer Eirik Hjortland
Telefon 55 59 78 25
[soreide.menighetsbghg@
bkf.no](mailto:soreide.menighetsbghg@bkf.no)